

Zeitschrift: Annalas da la Societad Retorumantscha
Band: 97 (1984)

Artikel: Post da teater
Autor: Gianotti, Gian
DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-234917>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. [Siehe Rechtliche Hinweise.](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. [Voir Informations légales.](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. [See Legal notice.](#)

Download PDF: 19.10.2024

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

Flem	1 curs	Segl-Maria	1 curs
Glion	4 curs	Schluein	1 curs
Lantsch	1 curs	San Murezzan	7 curs
La Punt	3 curs	Tinizong	1 curs
Puntraschigna	3 curs	Trin	1 curs
Rueras	2 curs	Vella	2 curs
Samedan	17 curs	Vuorz	2 curs
Samignun	1 curs	Zernez	4 curs
Savognin	6 curs	Zeuzras	1 curs
Scuol	2 curs	Ziràn	1 curs
Sedrun	2 curs	Zuoz	4 curs

= 75 curs cun 738 scolars

Curs a Cuira

12 curs sursilvans

5 curs ladins

1 curs surmiran

= 18 curs cun 166 scolars

---

* Singulas vischnancas ed organisaziuns organischeschan er curs en atgna reschia (p. ex. Laax, La Chesa Planta, Fundaziun Retoromana).

Post da teater

Er durant il 1983 ha il POST DA TEATER cuntinuà cun sia lavur d'infurmaziun e sustegn da la lavur per il teater popular rumantsch en il Grischun. Enfin la mesadad da l'onn ha er Mariano Tschuor lavurà tar il POST (ca. la mesadad da ses pensum annual dad in mais e mez). Cun quella data è el s'engaschè en uffizi entir tar il RADIO RUMANTSCH. Jau al giavisch en sia piazza blera satisfacziun e sper naturalmain ch'el sustegnìa l'activitad dal teater popular rumantsch er da là enor.

Las singulas lavurs dal POST DA TEATER èn stadas:

Infurmaziun, biblioteca:

Durant il temp activ dal teater popular (schaner–mars e october–december) è vegnidas bleras persunas tar la LIA RUMANTSCHA per sa laschar infurmar davart la tscherna dals tocs per giugar, davart dumondas da scenaria, costums, illuminaziuns, finanzas e. u. v. Il temp da la mesemna suentermezdi è sa mussà sco optimal per ils contacts. Durant il 1983 ha il POST DA TEATER dà ora 60 giadas tocs per schelta, e bleras gruppas han pudì giugar tals tocs. Differentas gruppas han er traslatà tocs tudestgs u franzos.

La biblioteca sa mussa (cun ses ca. 800 titels) sco in lieu giavischè per consultar litteratura teatrala. La collavuraziun cun autras bibliotecas grischunas (ch'han per part er litteratura teatrala drammatica) è buna. En ils proxims onns stuess ins però guardar da coordinar la lavur e tschertgar ina furma communaivla per la publicaziun dals titels. Durant la segunda mesadad dal 1983 hai jau restructurà la biblioteca. Ina glista dals tocs duess cumparair il mars 1984.

Gasetta da teater TEATER RUMANTSCH/ROMONTSCH

Er durant il 1983 è cumparids trais numers da la gasetta dal POST DA TEATER. Ils singuls cuntengns èn stads:

nr. 12: NUS E NOSS TEATER! Sur da la motivaziun per la lavur cun il teater popular en nossas regions rumantschas e sur da sia impurtanza en la cuminanza. Plinavant è stà preschantà ina prestaziun nova da la PRO HELVETIA: la «CAMIUNETTA CULTURALA», ina purschida che pudess daventar interessanta era per nossas gruppas.

nr. 13: TEATER RETIC, in'idea per in teater per il chantun Grischun. Cun quest numer da la gasetta è er vegnì tramess in feagl QUESTIUNARI. Il resun è stà fitg bun. En quest numer èn stads publitgads er ils trais curs dal POST per la stagiun 1983/84.

nr. 14: REORGANISAZIUN DALS CURS, LAS SAIRADAS DA CONTACT, CONCURRENZA PER TOCS NOVS.

TEATER RUMANTSCH/ROMONTSCH vegn coplà en la LIA RUMANTSCHA e tramess a 320 adressas. Ils numers 13 e 14 èn vegnids tramess era a tut las adressas enconuschentas dals scripturs ru-

mantschs. Il numer da las personas interessadas vi da la gasetta da teater crescha constantamain. La gasetta resta gratuita, mintg' auter onn vegn empruvà da far ina collecta. La collecta dal 1983 ha purtà frs. 795.50.

Ils curs

1. Ils 28 e 29 da matg a Lavin (chasa Fliana) cun Renata Jenny in curs EXERCIZIS DA CORP, PRATIC E TEORETIC, 8 participants.
2. Ils 19 e 20 da november a Samedan (chasa da scola) cun il POST DA TEATER in CURS DA RESCHIA, PROBLEMS GENERALS, 13 participants. Quest curs è vegnì organisà en collavuraziun cun la grupp da teater da Samedan per preparar l'inscenaziun dal toc IL BÜSCHMAINT FA L'HOM, represchentà la primavaira 1984.
3. Ils 3 e 4 da december a Tinizong (chasa da scola) cun il POST DA TEATER, 8 participants.

En collavuraziun cun la societad da gieus libers da Cuir è vegnì organisà ina sequenza da 5 dis scolaziun pratica er per interessents rumantschs, spezialmain per ils absolvents da la SCOLA DA TEATER 82, quai sco cuntinuaziun da l'idea da la SCOLA DA TEATER. Per in onn cumplet (15 dis) n'ha mes temp durant las vacanzas da stad betg bastà.

Accompagnaments

Quest onn n'èn betg stads dumandads accompagnaments. Ils singuls problems d'inscenaziun èn vegnids schliads cun pitschnas reuniuns, cun discussiuns al telefon u cun brevs.

Translaziuns

Er durant l'onn 1983 èn vegnids translats divers texts:

- da Karl Spring: «Mönsche am Chrüüzweg», translaziun da Jonantoni Grond: «Silvia, la figlia dal praschuner»;
- da Josef Brun: «Die Bergprinzessin», translaziun da Jonantoni Grond: «La princessa da Costainas»;
- da Emil Sautter: «Beamte Bieri», translaziun da Jakob Michael: «Bieri, egn impiego».

Auters texts èn er vegnids translats, in perfin dal franzos, ma els n'èn betg anc vegnids sustegnids finanziain dal POST DA TEATER. Els vegnan a vegnir numnads en il proxim rapport annual.

Cun la segunda mesadad dal 1983 (cun la midada da la repartiziun da lavur en consequenza da la mancanza da la collavuraziun da Mariano Tschuor) hai jau empruvà d'introducìr er novas furmas da contact cun las gruppas e regiuns:

- las SCUNTRADAS: reuniuns cun ina singula persuna u cun ina gruppa pitschna a Cuira u en las regiuns per schliar problems specifics d'ina inscenaziun u chaussas sumegliantas;
- las SAIRADAS DA CONTACT: reuniuns en las regiuns sche pussivel coordinadas cun ina represchentaziun d'ina gruppa da teater, per schliar problems da caracter pli uffizial e d'interess general.

Las SAIRADAS DA CONTACT èn er pensadas sco contacts per render enconuscent la lavur dal POST DA TEATER e per emprender ad enconuscher gruppas novas, activitads e surtut giavischs da singulas persunas u da gruppas.

Questa segunda purschida è vegnida beneventada spezialmain:

- ils 12 da november ha gì lieu a Santa Maria en Val Müstair l'emprima SAIRADA DA CONTACT. 35 persunas da la gruppa da Santa Maria han prendì part suenter lur represchentaziun. Quel contact è stà fitg impurtant per il POST DA TEATER e per la gruppa;
- ils 19 da november ha gì lieu a Bravuogn ina SAIRADA DA CONTACT per discutir las furmas pussaivlas da collavuraziun cun il POST DA TEATER per far forsà ina lavur da teater. L'interess è stà grond ed il resultat è ina collavuraziun per scriver sez in toc che tracta l'istorgia da Bravuogn.

L'impurtant da la lavur dal POST DA TEATER è en mes egls il sustegn da las activitads da las gruppas. Cun la gasetta, discussiuns e brevs d'encuraschament pos jau svegliar l'interess da basa. Cun curs, sairadas da contact, scuntradas, accumpagnaments e. a. v. pos jau sustegnair activitads vi d'ina lavur. Ina gruppa ch'è en moviment e vi d'ina lavur è la pli gronda activitad che nus pudain spetgar. L'accumpagnament a lunga vista (en tut las furmas pussaivlas) vegn ad esser er quel che sustegna la qualidad da la lavur e da las represchentaziuns. Tut sto dentant esser pensà en il rom da l'activitad dal teater popular rumantsch, che resta adina be in'acti-

vitad en il temp liber da bleras persunas. La lavur pratica cun las persunas che vivan en ina regiun e la lavur cun il linguatg è la pli gronda speranza per in avegnir er en nossas regiuns.

Favrer 1984

Gian Gianotti

Il Seminari da mussadras dalla Ligia Romontscha siara sias portas

Rapport dil president dil Cussegl da scola a caschun dalla
surdada dil seminari al cantun

Cara raspada romontscha.

Il gi dad oz munta bein in mument historic el moviment dalla Ligia Romontscha. Il Seminari da mussadras siara sias portas en casa dalla LR ed arva sias portas sin l'entschatta dil niev onn da scola en la nova Scola grischuna da dunnas.

Sche jeu duei empruar da descriver ils sentiments dils responsabels, purtaders e promoturs dil Seminari che siara oz las portas sche san ins bein gir che quels sentiments seigien ambivalents. D'ina vart essan nus fetg engrazieivels da vegnir scargai d'ina gronda responsabladad ch'ha meinsvart survargau nossas pusseivladads schibein organisatoricas sco finanzialas. Da l'autra vart eis ei aschia ch'ins resenta in sentiment che lai dar naven nuidis enzatgei ch'ins ha baghegiu si cun grond quita e bia idealissem.

Lubi a mi da clamar en memoria ussa in per caussas dil svilup da nies Seminari tochen sil gi dad oz. Secapescha sai jeu mo strihar en quei connex las pli impurtontas staziuns senza saver entrar sin gronds detagls. Jeu astgel sefundar cun quellas regurdientschas en emprema lingia sin las enconuschientschas d'in um ch'ei staus ligiaus en ina fuorma ni l'autra si'entira veta era cul moviment da nies Seminari. Quei ei numnadamein nies commember dil Cussegl da scola e scolast da romontsch al Seminari – signur Toni Halter.

Il moviment per las scolettas romontschas ha entschiet avon biebein 40 onns en Tumliasca e va anavos sin l'iniziativa da prof. Gangale. Era sch'igl ei semussau ch'il bien docter Gangale ha mess en moviment caus-